

УДК 336.143
JEL: Q01, Q14, R51

Оксана Прокопчук, Тетяна Усюк

*Житомирський національний агроекологічний університет
Україна*

ЄВРОПЕЙСЬКА МОДЕЛЬ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОЛІТИКИ СІЛЬСЬКОГО РОЗВИТКУ

У статті узагальнено європейський досвід інвестиційного забезпечення політики сільського розвитку. Доведено, що пріоритетними напрямками такої політики країн-членів ЄС є сприяння соціальній інтеграції, розвитку сільської економіки, подолання бідності й упровадження інноваційно-комунікаційних технологій. Авторами оцінено інституційні засади інвестиційного забезпечення розвитку сільських територій України та визначено напрями розбудови сільської фінансової інфраструктури.

Ключові слова: *європейський досвід, інвестиції, інвестиційне забезпечення, інвестиційна ініціатива, політика сільського розвитку, сільська територія, сільська фінансова інфраструктура.*

Оксана Прокопчук, Татьяна Усюк

*Житомирский национальный агроэкологический университет
Украина*

ЕВРОПЕЙСКАЯ МОДЕЛЬ ИНВЕСТИЦИОННОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ ПОЛИТИКИ СЕЛЬСКОГО РАЗВИТИЯ

В статье обобщен европейский опыт инвестиционного обеспечения политики сельского развития. Доказано, что приоритетными направлениями такой политики стран-членов ЕС является содействие социальной интеграции, развития сельской экономики, преодоление бедности и внедрение инновационно-коммуникационных технологий. Авторами оценены институциональные основы инвестиционного обеспечения развития сельских территорий Украины и определены направления развития сельского финансовой инфраструктуры.

Ключевые слова: *европейский опыт, инвестиции, инвестиционное обеспечение, инвестиционная инициатива, политика сельского развития, сельская территория, сельская финансовая инфраструктура.*

Oksana Prokopchuk, Tetyana Usyuk

*Zhytomyr National Agroecological University
Ukraine*

EUROPEAN MODEL OF THE INVESTMENT SUPPORT OF RURAL DEVELOPMENT POLICY

The article summarized the European experience of the investment support of rural development policy. Detailed development goals and described strategic directions of investment activity in rural areas. Defined, that the investment activity is a way to maximize the social, economic and environmental effects of the «Europe 2020» strategy implementation. The authors consider inclusive policy implementation of rural areas as important direction of investment activity. Proved that the priorities of investment policy of rural development support of member states of the EU is in promotion of social integration, the rural economy development, the poverty eradication and the innovative communication technologies implementation. Also, the article analyzes the dynamics of financial flows, especially their distribution and use in member states of the EU in the scope of the European Agricultural Fund for Rural Development. The authors evaluated the institutional framework of investment support for rural development of Ukraine and defined the ways of rural financial infrastructure development.

***Key words:** European experience, investment, investment support, investment initiative, rural development policy, rural areas, rural financial infrastructure.*

Постановка проблеми. Вагомість сільських територій у відтворенні економічного та соціального капіталу України зумовлює стійку актуалізацію необхідності обґрунтування й удосконалення механізмів імплементації політики їх розвитку, засобом матеріалізації якої є інвестиційні ініціативи. Сільські території є специфічним об'єктом інвестиційної діяльності, зважаючи на їх диференційовану структуру та поліфункціональне призначення, високий рівень дотичності до аграрної сфери, необхідність активної участі територіальних громад у розробці політики сільського розвитку. Це визначає необхідність застосування ідентичних підходів до інвестиційного забезпечення сільських територій, під час формування якого корисним може бути досвід розвинених країн, зокрема Європейського Союзу (ЄС).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Посилення європейської орієнтації зовнішньоекономічної політики України призвело до зростаючої уваги вітчизняних науковців (О. Бородіної [1], Т. Зінчук [2], В. Колесникова [3], Н. Котенко [4], Н. Куцмус [1] та ін.) до питань реалізації політики сільського розвитку в країнах ЄС. Проблеми низької активності інвестиційних процесів на сільських територіях України знайшли відображення в множинних працях Т. Зінчук [2, 5], М. Кісіля [6], Н. Котенко [5], Р. Косодія [7]. Водночас механізм інвестиційного забезпечення політики сільського розвитку в умовах вітчизняного економічного, політичного та соціального простору потребує поглибленого дослідження.

Метою статті є узагальнення європейського досвіду інвестиційного забезпечення сільських територій, що дозволить виявити й використати його переваги в процесі розробки та імплементації національної політики сільського розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Усвідомлення виключної ролі сільських територій у процесах вирішення сучасних соціально-економічних

проблем, таких як: підтримка продовольчої безпеки, подолання бідності, зниження рівня безробіття та ін., призвели до остаточного цілеспрямованого зміщення векторів Спільної аграрної політики (САП) Європейського Союзу в напрямі забезпечення сталого та інклюзивного сільського розвитку. Основним засобом матеріалізації політики розвитку сільських територій є інвестиційна діяльність, концептуальна трансформація якої відбувається паралельно з еволюцією методологічних підходів і практичних моделей сільського розвитку. При цьому слід зазначити, що ефективність змін інвестиційної політики забезпечується в контексті збереження (декларування в стратегічних документах ЄС (Лісабонська стратегія, стратегія «Європа 2020» та ін.) і дотримання інституційних принципів її імплементації, зокрема:

- комплементарність і узгодженість;
- розділене управління та координація;
- партнерство, пропорційність і субсидіарність;
- дотримання законодавства ЄС і національного законодавства країн-членів;
- гендерна рівність;
- недопущення дискримінації;
- сталий розвиток [8].

Ідентифікуювальними характеристиками сучасного механізму інвестиційного забезпечення розвитку сільських територій є його пріоритетні цілі та напрями реалізації, джерела фінансування й інструменти трансформації інвестиційних активів у суспільні блага. Цільова орієнтація інвестиційного забезпечення сільського розвитку формується в результаті взаємоузгодження стратегічних напрямів розвитку ЄС, цілей загальноєвропейської інвестиційної політики та пріоритетів САП. Відповідно до стратегії «Європа 2020» стратегічними цілями розвитку Європейського Союзу визначено: розвиток інновацій, управління кліматичними змінами, енергоефективність, зайнятість, подолання бідності, освіта (табл. 1).

Спільними цілями загальноєвропейської інвестиційної політики на період 2014–2020 рр. є: підвищення рівня зайнятості населення для формування продуктивно зайнятого й соціально інклюзивного суспільства; зміцнення Європейського територіального співробітництва з метою досягнення економічної, соціальної та територіальної згуртованості. Для порівняння, протягом попереднього програмного періоду (2007–2013 рр.) цілями інвестиційного забезпечення розвитку ЄС було визнано посилення конвергенції (вирівнювання рівня розвитку регіонів і країн), підвищення регіональної конкурентоспроможності й рівня зайнятості населення, посилення Європейського територіального співробітництва [10; 11, с. 15].

На основі взаємоузгодження вищезазначеного ключовими цілями інвестиційної політики у сфері розвитку сільських територій ЄС на період 2014–2020 рр. є такі:

- підвищення конкурентоспроможності сільського економіки;

- забезпечення сталого управління природними ресурсами й боротьба зі зміною клімату;
- досягнення збалансованого територіального розвитку економіки сільських районів і громад, включаючи формування джерел і підтримку зайнятості.

Таблиця 1

Цілі розвитку ЄС, задекларовані в стратегії «Європа 2020»

Стратегічна ціль	Тематичний напрям
Дослідження та інновації	Дослідження та впровадження інновацій
	Інформаційні та комунікаційні технології
	Конкурентоспроможність малих і середніх підприємств
Кліматичні зміни та енергетика (скорочення викидів парникових газів на 20 %, підвищення рівня енергоефективності на 20 %)	Зрушення в бік низьковуглецевої економіки
	Адаптація до кліматичних змін, управління та запобігання ризикам
	Захист навколишнього природного середовища й ефективність використання ресурсів
Транспортне забезпечення та усунення слабких місць у ключових інфраструктурних мережах	Транспортне забезпечення та усунення слабких місць у ключових інфраструктурних мережах
Зайнятість (підвищення рівня зайнятості населення у віці 20–64 років до рівня 75 %)	Зайнятість і підтримка мобільності робочої сили
Бідність (скорочення чисельності осіб, що перебувають на межі бідності й соціальної ізоляції не менш як на 20 %)	Соціальна інклюзивність і боротьба з бідністю
Освіта (максимальне охоплення населення освітою)	Освіта, кваліфікація та навчання протягом життя
	Зміцнення інституційного потенціалу та ефективне публічне управління

Джерело: побудовано за даними [8; 9].

Інвестиційна діяльність у зазначених напрямках повинна бути не лише засобом матеріалізації політики сільського розвитку, а й способом максимізації соціально-економічного та екологічного ефектів реалізації стратегії «Європа 2020», спрямованої на досягнення розумного, сталого та інклюзивного зростання (табл. 2). При цьому відмінною особливістю останнього програмного періоду є акцентування суспільної уваги та зусиль на просуванні ідей соціальної інклюзивності шляхом підтримки стійкої зайнятості й партнерства між громадськими організаціями та приватним і публічним секторами економіки. Соціальна інклюзивність передбачає гарантування державою рівних прав кожному члену суспільства щодо одержання суспільних послуг і благ, а також активної участі в розвитку економіки.

Для підвищення якості управління розвитком сільських територій і запобігання розпорошенню інвестиційних активів стратегічні цілі знайшли відображення в шести пріоритетах. Одним із пріоритетних напрямів інвестиційної активності, запрограмованих на 2014–2020 рр., визначено сприяння передачі знань у галузі сільського господарства, лісового

господарства та сільських територій. Із цією метою створено Європейське інноваційне партнерство для підвищення продуктивності й стійкості аграрного виробництва (EIP-AGRI), діяльність якого спрямована на розвиток співпраці та партнерства між дослідницькими структурами й виробниками сільгосппродукції. Основну увагу передбачається акцентувати на стимулюванні й активізації інноваційної діяльності на сільських територіях, а також зміцненні зв'язків між суб'єктами сільського й лісового господарства, харчової промисловості та науково-дослідними установами з метою удосконалення та підвищення ефективності екологічного менеджменту. Особливою сферою фокусування інвестицій ідентифіковано розвиток безперервного навчання та професійної підготовки в галузі сільського і лісового господарства.

Таблиця 2

Стратегічна орієнтація розвитку сільських територій відповідно до стратегії «Європа 2020»

Стратегічний орієнтир	Тематичний напрям	Напрямок інвестиційної діяльності на сільських територіях
Розумне зростання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ активізація наукових досліджень, технологічного розвитку й інноваційної діяльності; ▪ підвищення доступності, якості та рівня використання інформаційних комп'ютерних технологій; ▪ підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств в аграрному секторі 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ підтримка конкурентоспроможності малого, середнього бізнесу (підтримка бізнесу на стадії започаткування та спеціальна підтримка); ▪ сільський туризм; ▪ забезпечення населення водою та продуктами харчування
Стале зростання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ перехід до низьковуглецевої економіки в усіх секторах; ▪ сприяння адаптації до змін клімату, запобігання й управління ризиками; ▪ збереження та захист навколишнього середовища й підвищення ефективності використання ресурсів; ▪ сприяння сталому розвитку транспорту та розвитку інфраструктури 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ інновації для розумної спеціалізації; ▪ інновації для низьковуглецевої економіки; ▪ інновації в розвиток природного капіталу, збереження довкілля
Інклюзивне зростання	<ul style="list-style-type: none"> ▪ сприяння стабільній і якісній зайнятості, підтримка мобільності робочої сили; ▪ сприяння соціальній інтеграції, боротьба з бідністю і запобігання будь-якій дискримінації; ▪ інвестиції в освіту, підготовку кадрів і професійну підготовку та розвиток навичок протягом усього життя; ▪ зміцнення інституційного потенціалу державних органів; ▪ ефективне державне управління 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ розвиток навичок робочої сили; ▪ зростання навичок і підтримка прагнення молоді до розвитку; ▪ реалізація потенціалу працівників низькооплачуваних професій; ▪ утилізація потенціалу працівників старшого віку; ▪ підтримка молодих безробітних

Джерело: побудовано за даними [11, с. 17; 12, с. 8].

Другим пріоритетом інвестиційної діяльності на сільських територіях встановлено підвищення життєздатності й конкурентоспроможності всіх видів сільського господарства, а також просування інноваційних технологій щодо сталого ведення лісового господарства з акцентом на підвищенні економічних показників діяльності господарств усіх типів, сприянні реструктуризації та модернізації фермерських господарств з метою зміцнення їх ринкової орієнтація, а також диверсифікації сільського господарства. Зважаючи на те, що лише 6 % керівників господарств перебувають у віці молодше 35 років, інвестиції передбачається також спрямовувати на збалансування вікової структури зайнятих у сільському господарстві та полегшення процесу входження кваліфікованих молодих фермерів у аграрний бізнес.

Третім напрямом інвестиційної активності на сільських територіях має бути сприяння організації виробничого ланцюга, включаючи переробку та реалізацію аграрної продукції; умови утримання тварин; управління ризиками в сільському господарстві в контексті розвитку ризик-менеджменту. Сферою фокусування має бути підвищення конкурентоспроможності первинних виробників шляхом посилення їх інтеграції в агропродовольчий ланцюг за допомогою впровадження систем управління якістю продукції, збільшення доданої вартості в продукції, налагодження товаропросування на місцевих ринках або ринках дефіцитних продуктів.

З огляду на те, що лише 17 % території ЄС вважають сприятливими для життєдіяльності, пріоритетним напрямом спрямування інвестицій також є збереження й відновлення екосистем, залежних від сільського та лісового господарства. Із цією метою передбачається відновлювати та охороняти довкілля, розширювати біорізноманіття, удосконалювати процес управління природними ресурсами, посилювати контроль за використанням і зберіганням хімічних засобів, зокрема добрив і засобів захисту рослин. Особливу увагу акцентовано на необхідності підвищення ефективності використання ресурсів і сприянні переходу до низьковуглецевої, кліматично стійкої економіки в сільському й лісовому господарстві та харчовій промисловості.

Згідно з аналітичними даними, понад 14 % сільських територій ЄС характеризуються низьким рівнем зайнятості та ВВП на душу населення. Ефективними засобами вирішення цих проблем вбачається диверсифікація сільської економіки, посилення соціальної інклюзивності. Зважаючи на зазначене, пріоритетним напрямом інвестиційної діяльності в сільській місцевості також визначено сприяння соціальній інтеграції, скорочення бідності та розвиток сільської економіки, зокрема за допомогою підвищення доступності інформаційних і комунікаційних технологій [13].

Окреслення пріоритетів у ЄС не носить декларативного чи формального характеру. Їх суворе дотримання забезпечується особливістю імплементації інвестиційного забезпечення розвитку сільських територій, яке є мультисуб'єктним і здійснюється на основі застосування програмно-цільового підходу. Фінансові активи, що спрямовують на сільський розвиток,

акумулюють з Європейських структурних фондів, бюджетів окремих країн-членів ЄС і приватних джерел. При цьому фінансування здійснюють лише в рамках реалізації національних і регіональних програм розвитку сільських територій, розрахованих на сім років. Держави-члени ЄС повинні будувати свої програми на основі щонайменше чотирьох із шести загальних пріоритетів. У свою чергу, кожен із пріоритетів розвитку сільських територій визначає більш детальні межі та сфери втручання. У рамках своїх програм держави-члени визначають кількісні цільові показники щодо цих пріоритетних сфер на основі аналізу потреб території, яку охоплює програма. Обов'язковим також є визначення заходів, які будуть реалізовувати для досягнення цих цілей, та обсягу фінансування, необхідного для кожного заходу. Процес урядового програми, результати та вплив її імплементації на стан сільських територій піддаються постійному жорсткому та детальному моніторингу.

Як зазначалося вище, систему інвестиційного забезпечення розвитку ЄС формують структурні інвестиційні фонди: Європейський Фонд регіонального розвитку (ERDF), Європейський соціальний фонд (ESF), Європейський сільськогосподарський фонд сільського розвитку (EAFRD), Європейський фонд морського та рибальського господарства (EMFF), фонд згуртування (CF). Ключовим принципом функціонування структурних фондів є концентрації їх асигнувань у слаборозвинених регіонах. Зокрема, на 2013–2020 рр. із їх сукупного бюджету передбачається спрямувати 164,3 млрд євро у слаборозвинені регіони, 31,7 млрд євро – перехідні регіони і 49,5 млрд євро – у розвинені регіони [9, с. 7].

Основним джерелом й інструментом інвестиційного забезпечення сільських територій є Європейський сільськогосподарський фонд сільського розвитку (EAFRD), створений з метою покращення та захисту навколишнього природного середовища, підвищення продуктивності сільського та лісового господарства, зростання сільської економіки в цілому. У поєднанні з асигнуваннями з місцевих бюджетів кошти EAFRD використовують для розвитку сільських регіонів у рамках національних і регіональних програм розвитку сільських територій. Кошти фонду розподілять між країнами-членами ЄС нерівномірно. Так, на програмний період 2013–2020 рр. найбільша частка асигнувань припадає на Францію (11384,8 млн євро або 11,46 %), Італію (10444,4 млн євро або 10,51 %), Німеччину (9445,9 млн євро або 9,51 %) і Польщу (8697,6 млн євро або 8,75 %) (рис. 1). Із загального обсягу фонду на сільський розвиток передбачається спрямувати 95338,1 млн євро або близько 13620 млн євро щороку [4, с. 372–373]. Основними реципієнтами коштів виступатимуть Польща (11,48 % загального обсягу видатків фонду за цим тематичним напрямом), Італія (10,94 %), Франція (10,39 %), Іспанія (8,7 %) та Німеччина (8,62 %).

Значна частка коштів, що спрямовують на розвиток сільських територій, акумулюється з Європейського Фонду регіонального розвитку (ERDF), який за обсягом фінансування є найбільшим із структурних фондів, оскільки саме

регіональний складник є основою матеріалізації соціальних та аграрних компонент сучасної політики ЄС [2, с. 180]. Роль ERDF полягає в зміцненні економічної, соціальної та територіальної згуртованості шляхом усунення основних регіональних диспропорцій у ЄС. Пріоритетне фінансування коштів фонду спрямовується на наукові дослідження, розширення доступу до інформаційних і комунікаційних технологій, підтримку малих і середніх підприємств, розвиток низьковуглецевої економіки.

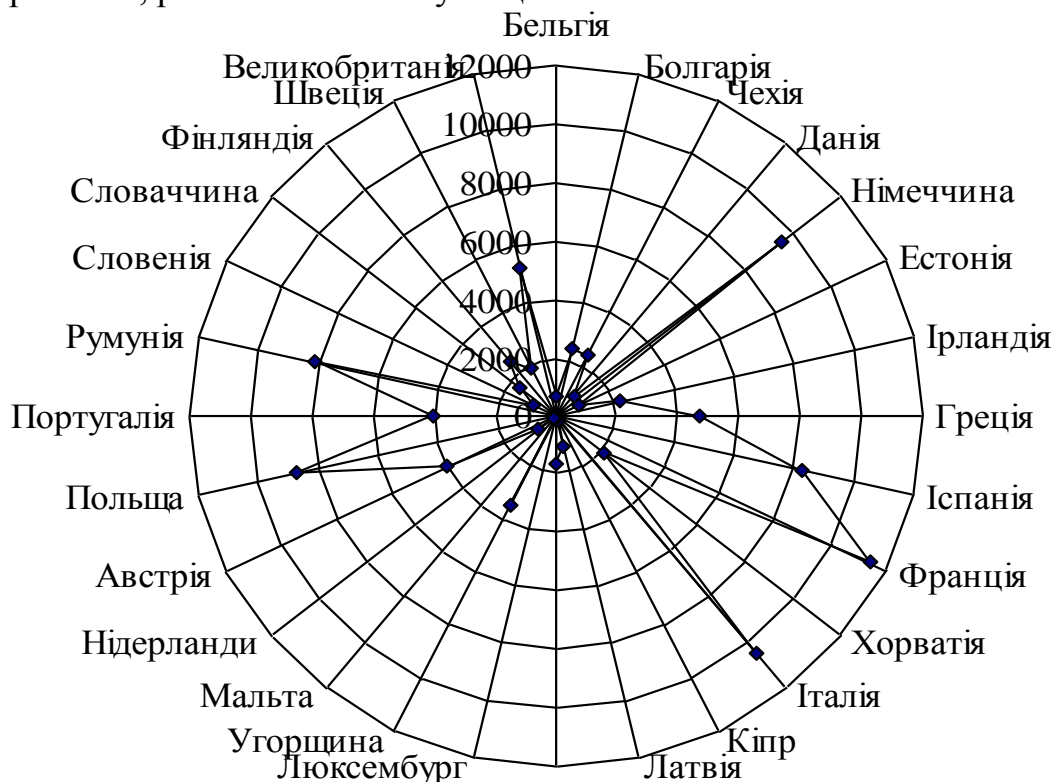

Рис. 1. Розподіл коштів EAFRD між країнами-членами ЄС на 2013–2020 рр., млн євро

Джерело: побудовано за даними [11, с. 45].

Фінансування ERDF концентрується на 11 інвестиційних пріоритетах залежно від рівня розвитку кожного регіону. Це досягається в результаті визначення мінімальних фінансових асигнувань конкретних тематичних завдань. Надходження ресурсів з національних бюджетів повинно бути не менше 80 % у більш розвинених регіонах, не менше 60 % у перехідних регіонах і не менше 50 % у менш розвинених регіонах для двох чи більше тематичних цілей з таких, як: 1) розвиток наукових досліджень, технологічний розвиток та інновації; 2) розширення доступу до інформаційних і комунікаційних технологій, їх використання та якість; 3) підвищення конкурентоспроможності малих і середніх підприємств; 4) підтримка зрушення в бік низьковуглецевої економіки в усіх сферах [11, с. 201].

Зважаючи на соціальну орієнтацію політики сільського розвитку ЄС, значна частка активів надходить з Європейського соціального фонду (ESF), який надає підтримку державам-членам у досягненні пріоритетів, ключових цільових завдань і конкретних проблем країн для досягнення розумного,

стійкого та інклюзивного зростання. Із цією метою ESF сприяє:

- високому рівню зайнятості та якості робочих місць;
- полегшеному доступу до ринку праці;
- географічній і професійній мобільності працівників;
- адаптації працівників до промислових змін і до змін у виробничих системах, необхідних для стійкого розвитку;
- високому рівню освіти й професійної підготовки для всіх;
- швидкому переходу молоді від освіти до професійної зайнятості;
- боротьбі з бідністю;
- соціальній інтеграції;
- гендерній рівності, недопущення дискримінації та забезпечення рівних можливостей;
- здійснення реформ, зокрема, у сфері зайнятості, освіти, професійної підготовки та соціальної політики.

Держави-члени ЄС повинні сконцентрувати не менше 80 % від розподілу ESF у більш розвинених регіонах, 70 % у перехідних регіонах і 60 % у менш розвинених регіонах до кожної оперативної програми та п'яти інвестиційних пріоритетів. Не менше 20 % від загального обсягу ресурсів фонду в кожній державі повинні бути віднесені тематичній цілі «Сприяння соціальній інтеграції, боротьба з бідністю і будь-якою дискримінацією» [11, с. 219]. Вагома роль у фінансуванні сільського розвитку належить фонду згуртування (CF), створеного для зміцнення економічної, соціальної та територіальної згуртованості ЄС в інтересах сприяння сталому розвитку у контексті розбудови транспортної інфраструктури і реалізації екологічних проектів.

Узагальнення європейського досвіду інвестиційного забезпечення політики сільського розвитку вказує на наявність ефективного механізму акумулювання та використання фінансових ресурсів у напрямі забезпечення диференційованих потреб сільських територій. Постійно еволюціонуючи в рамках САП ЄС він набув ідентифікувальних ознак, основними з яких є такі: чітко окреслена цільова орієнтація, регламентована процедура виділення коштів і контролю за їх використанням, мультисуб'єктність за джерелами й чіткий розподіл часток фінансування в розрізі цілей і пріоритетів. У сукупності це забезпечує дотримання загальноєвропейських принципів реалізації інвестиційної та структурної політики ЄС, таких як: субсидіарність і партнерство, концентрація й адиціоналізм [1, с. 305].

Для України проблема інвестиційного забезпечення сільського розвитку є особливо актуальною, зважаючи на недосконалість механізму його формування. Позитивним фактом є поступова її інституціоналізація, свідченням чого є прийняття Концепції розвитку сільських територій від 23 вересня 2015 р. [14], у якій задекларовано головні пріоритети розвитку сільських територій на основі врахування національних особливостей і потреб та необхідності адаптації до умов зони вільної торгівлі з ЄС. Однак, невирішеними залишаються питання формування джерел акумулювання коштів

та механізму їх трансформації у суспільні блага як результат інвестиційної діяльності. На законодавчому рівні визначено, що фінансування розвитку сільських територій має здійснюватися за рахунок коштів державного, місцевих бюджетів та інших джерел. При цьому в Україні немає державної інституції, уповноваженої здійснювати координацію фінансових потоків з бюджетів різних рівнів і контроль за їх цільовим використанням. У сукупності з низькою активністю приватних комерційних структур у вирішенні соціально-економічних та інших проблем на селі зазначене є вагомим аргументом на користь дальшої переорієнтації інвестиційних процесів із зовнішніх на внутрішні джерела фінансування, а також удосконалення механізму ідентифікації потреб сільської місцевості та їх інвестиційного забезпечення.

Висновки. Спільність пріоритетів і цілей політики сільського розвитку в Україні та країнах-членах ЄС дає підстави стверджувати про можливість використання досвіду останніх, зокрема в частині формування спеціалізованого інвестиційного фонду розвитку сільських територій і механізму його функціонування. Національна модель інвестиційного забезпечення політики сільського розвитку також потребує розбудови сільської фінансової інфраструктури, розширення кола потенційних інвесторів і спектра фінансових послуг для громад, що в сукупності сприятиме сталому, розумному та інклюзивному зростанню сільських територій, відповідно до загальноєвропейських і світових цінностей та стратегічних орієнтацій.

Список використаних джерел

1. Теорія, політика та практика сільського розвитку / за ред. О. М. Бородіної, І. В. Прокопи ; НАН України ; Ін-т екон. та прогнозув. – К., 2010. – 376 с.
2. Зінчук Т. О. Європейська інтеграція : проблеми адаптації аграрного сектора економіки : монографія / Т. О. Зінчук. – Житомир : ДВНЗ «Державний агроєкологічний університет», 2008. – 384 с.
3. Колесніков В. І. Світовий досвід розвитку сільських територій [Електронний ресурс] / В. І. Колесніков // Ефективна економіка. – 2014. – № 4. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2956>.
4. Котенко Н. М. Фінансування сільського розвитку : концептуальні підходи та практичні моделі / Н. М. Котенко // Наука й економіка. – 2012. – № 4(28), Т. 2. – С. 74–79.
5. Зінчук Т. О. Концептуальні засади формування фінансового забезпечення сільського розвитку / Т. О. Зінчук, Н. М. Котенко // Глобальні та національні проблеми економіки. – 2015. – № 3. – С. 94–97.
6. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного виробництва та соціальної сфери села / М. І. Кісіль, М. Ю. Кожем'якіна, М. М. Кропивко та ін. // Організаційно-економічна модернізація аграрної сфери ; за заг. ред. акад. НААН П. Т. Саблука. – К. : ННЦ «ІАЕ», 2011. – С. 249–277.
7. Косодій Р. П. Проблеми сільського розвитку в умовах глобалізації / Р. П. Косодій // Економіка АПК. – 2009. – № 4. – С. 132–137.

8. Europe 2020 targets [Electronic resource]. – Mode of access : http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/targets/index_en.htm.

9. Tyson A. European Structural and Investment Funds 2014–2020 : Support to higher education [Electronic resource], DG HE, Dublin, 22.04.2013. – Mode of access : <http://www.eu2013.ie/media/eupresidency/content/documents/highereducationmeeting>.

10. New perspectives for EU rural development [Electronic resource]. – Mode of access : http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev/refprop_en.pdf.

11. European structural and investment funds 2014–2020 : official texts and commentaries (2015), Publications Office of the European Union, Luxembourg.

12. European Structural and Investment Fund Strategy 2014–2020 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://swlep.co.uk/docs/1>.

13. Rural development 2014–2020 [Electronic resource]. – Mode of access : <http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020>.

14. Концепція розвитку сільських територій : Розпорядження Кабінету Міністрів України № 995-р від 23 вересня 2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-p>.

References

1. Borodina, O. M. and Prokopa, I. V. eds. (2010), *Teoriia, polityka ta praktyka silskoho rozvytku* [Theory, policy and practice rural development], Institute of Economics and Forecasting of the NASU, Kyiv, Ukraine.

2. Zinchuk, T. O. (2008), *Yevropeiska intehtratsiia: problemy adaptatsii ahrarnoho sektora ekonomiky* [European integration: problems of the agricultural sector adaptation], State Agroecological University, Zhytomyr, Ukraine.

3. Kolesnikov, V. I. (2014), The World experience in rural development. *Efficient economy*, no. 4 [Online], available at: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2956>.

4. Kotenko, N. M. (2012), Funding for rural development: conceptual approaches and practical models. *Science and economics*, no. 4, pp. 74–79.

5. Zinchuk, T. O. and Kotenko, N. M. (2015), The conceptual bases of formation of financial security for Rural Development. *Global and national economic problems*, no. 3, pp. 94–97.

6. Kisil, M. I., Kozhem'iakina, M. Iu., Kropyvko, M. M. and other (2011), *Investytsiine zabezpechennia rozvytku ahrarnoho vyrobnytstva ta sotsialnoi sfery sela* [The investment to ensure the development of agriculture and rural social sphere] in *Orhanizatsijno-ekonomichna modernizatsiia ahrarnoi sfery* [Organizational and economic modernization of the agricultural sector], ed. P. T. Sabluk, NSC «Institute of Agricultural Economic», Kyiv, Ukraine, pp. 125–134.

7. Kosodiy, R. P. (2009), Problems of rural development in the context of globalization. *Economics of AIC*, no. 4, pp. 132–137.

8. Europe 2020 targets (2015), available at:

http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/targets/index_en.htm.

9. Tyson, A. (2013), European Structural and Investment Funds 2014–2020: Support to higher education [Online], DG HE, Dublin, 22.04.2013, available at: http://www.eu2013.ie/media/eupresidency/content/documents/highereducationdg_meeting.

10. New perspectives for EU rural development (2004), available at: http://ec.europa.eu/agriculture/publi/fact/rurdev/refprop_en.pdf.

11. European structural and investment funds 2014–2020: official texts and commentaries (2015), Publications Office of the European Union, Luxembourg.

12. European Structural and Investment Fund Strategy 2014–2020 (2015), available at: <http://swlep.co.uk/docs/1>.

13. Rural development 2014–2020 (2016), available at: <http://enrd.ec.europa.eu/en/policy-in-action/cap-towards-2020/rdp-programming-2014-2020>.

14. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), Prescript of the Cabinet of Ministers of Ukraine «Concept of rural development», available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995-2015-p>.

[How to cite this article? Як цитувати цю статтю?](#)

Стиль – ДСТУ:

Прокопчук О. Європейська модель інвестиційного забезпечення політики сільського розвитку [Електронний ресурс] / О. Прокопчук, Т. Усюк // *Agricultural and Resource Economics : International Scientific E-Journal*. – 2016. – Vol. 2. – No. 4. – pp. 149–160. – Mode of access : www.are-journal.com.

Style – Harvard:

Prokopchuk, O. and Usyuk, T. (2016), European model of the investment support of rural development policy. *Agricultural and Resource Economics: International Scientific E-Journal*, [Online], vol. 2, no. 4, pp. 149–160, available at: www.are-journal.com.